

Папакін, Г. 2000. Доля національної еліти України та Фінляндії на зламі епох: Павло Скоропадський і Карл Густав Маннергейм. *Етнічна історія народів Європи*. Вип. 5. С. 53–58.

Ремі, Й. & Пилипенко, В. 2008. Дипломатичні відносини між Україною і Фінляндією в 1918–1921 роках *Етнічна історія народів Європи*, 24, с. 146–157.

Golovchenko, V. 2013. Herman Gummerus and Ukraine: Revolution of 1917–1920 as Viewed by Finnish Diplomat. *Diplomatic Ukraine*. Issue 14. P. 391–404.

Gummerus, G. 2004. *Ukraina v perelomni chasy. Shist misiatsiv na choli posolstva u Kyievi* (in Ukrainian) [Ukraine in the turning points. Six months at the head of the embassy in Kyiv]. Kyiv: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr «Kyivskiy universytet».

Papakin, H. 2000. Dolia natsionalnoi elity Ukrainy ta Finliandii na zlami epokh: Pavlo Skoropadskiy i Carl Gustaf Mannerheim (in Ukrainian) [The fate of the national elite of Ukraine and Finland at the turn of the era: Pavlo Skoropadsky and Carl Gustaf Mannerheim]. *Ethnic History of European Nations*. Issue 5. P. 53–58.

Remi, Y. & Pylypenko, V. 2008. Dyplomatychni vidnosyny mizh Ukrainoiu i Finliandiieiu v 1918–1921 rokakh (in Ukrainian) [Diplomatic relations between Ukraine and Finland in 1918–1921]. *Ethnic History of European Nations*. Issue 24. P. 146–157.

С. В. Чолій

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

S. Choliy

*National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»*

«УКРАЇНА: ІСТОРІЯ, КУЛЬТУРА, ПАМ'ЯТЬ»: XXII СТУДЕНТСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*«Ukraine: History, Culture, Memory»:
the 22nd Student Scientific and Practic Conference*

6 грудня 2018 р. відбулася студентська науково-практична конференція, котра вже традиційно зібрала зацікавлених різними історичними проблемами студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського. Приємно відзначити, що цього року нашу конференцію відвідали також представники інших навчальних закладів — Харківського політехнічного інституту (ХПІ) й Одеської державної академії будівництва та архітектури, які продемонстрували високий рівень міжуніверситетської співпраці та зацікавленість в історії.

Цьогорічну конференцію було присвячено 120-річному ювілею від заснування Київського політехнічного інституту. На пленарному засіданні виступили студенти хіміко-технологічного факультету (ХТФ), механіко-маши-

нобудівного інституту (ММІ) й факультету інформатики та обчислювальної техніки (ФІОТ), які окреслили в доповідях основні тенденції становлення політехнічної освіти в нашому регіоні та роль, яку відіграв у цих процесах наш навчальний заклад. Особливий інтерес аудиторії викликали доповіді студенток ХТФ Є. Крюкової та М. Снісаренко — «Радянська модернізація КПП в 50–70 роки ХХ століття» — про часи, коли КПП набув сучасного вигляду, та «Вплив четвертої промислової революції на освітній процес у НТУУ КПП ім. Ігоря Сікорського» — про перспективи існування університету.

Після пленарного засідання робота конференції тривала по секціях, присвячених етнічному та етнополітичному контексту української історії, актуальним питанням державотворення, ролі особистості в історії, розвитку української культури. Цього року найбільше учасників було в п'ятій секції — «Актуальні питання історії науки і техніки», що є загальним знаковим та вказує на високий інтерес студентів до різних аспектів науково-технічного прогресу.

У доповідях, представлених на секції «Етнокультурний і етнополітичний розвиток суспільства. Історична регіоналістика» (модератор — кандидат історичних наук, доцент кафедри історії А. О. Лихолат), учасники з цікавістю обмінялися історичними відомостями. Наприклад, студент ММІ Д. Філюрський обрав для аналізу актуальну з погляду історії українського національного відродження тему «Козацтво і дворянство України наприкінці ХVІІІ століття».

У роботах, присвячених ХХ ст., а таких було найбільше, студенти, зокрема, зверталися до долі різних народів України в радянську добу. Так, студент ФІОТ І. Венделовський порівняв культурні процеси часів українізації 1920-х рр. та сьогодення. Після виступу розпочалася жвава дискусія про особливості політики українізації та її сучасні паралелі. Одну з найтрагічніших сторінок історії України — Голодомор 1932–1933 рр. було розглянуто на матеріалах однієї з областей — Вінницької. Студент ММІ В. Малинський віднайшов дані про реальні людські втрати в різних районах області. Події Другої світової війни представив доповідач О. Степанюк (ММІ) на прикладі Хмельницької області, з якої він походить, у якій живуть його рідні. На матеріалах одного з районів Прикарпаття в роботі Д. Тріщука (ФІОТ) було висвітлено діяльність УГКЦ в умовах підпілля за часів СРСР. Цей виступ супроводжувався слайдами презентації.

Цікавим був і краєзнавчий блок секції. Історичну подорож до міста Чернігова — оповіді та легенди про етимологію назви міста, найцікавіші місця для екскурсій в доповіді студента ММІ Н. Слінька — аудиторія сприйняла захоплено.

Підсумком доповідей на секції був виступ студентки ММІ О. Соколової, присвячений становленню і розвитку етнополітології в Україні.

В секції «Досвід державотворення та правотворення» (модератор — доктор історичних наук, професор кафедри історії І. С. Тарнавський) — було зібрано доповіді, в яких містилися оригінальні підходи до висвітлення актуальних сторінок історії України та важливих проблем, що стоять перед нашою державою на сучасному етапі.

Першим у цій секції виступив студент НТУ «ХПІ» Р. Заморін із темою «Вплив запорозького козацтва на виникнення та формування донського козацтва». У дискусії, що зав'язалася після доповіді, учасники жваво обговорювали історичну складову цього питання та проблеми сучасності.

Студентка інституту прикладного системного аналізу (ІПСА) І. Низовець зробила повідомлення на тему «Микола Міхновський та ідеї державності і національності». Особливу увагу викликало формування ідеї державності в Наддніпрянській Україні у першій чверті ХХ ст. Учасники дискусії порівнювали погляди М. Міхновського та інших українських політичних діячів, які стояли біля витоків молодой української держави.

Виступи студентів факультету соціології і права (ФСП) К. Дуброви («Павло Скоропадський: досвід державотворення») й А. Лахманюк («Павло Скоропадський: військовий, державотворець, реформатор») викликали активне обговорення, під час якого учасники конференції проводили паралелі з сучасною ситуацією в Україні. Вони передусім порівнювали напрями, методи та шляхи проведення реформ, визначали позитивні моменти й вади тогочасного та сучасного державотворення.

Доповідь студентки ІПСА А. Абдал-Бакі «Революція гідності та українське державотворення» й подальша дискусія, до якої долучилися майже всі учасники секції, продемонструвала небайдуже ставлення студентів до нагальних проблем і викликів сьогодення. Було зазначено, що українське державотворення триває, й на цьому складному шляху трапляються як успіхи, так і певні прорахунки. Для досягнення позитивного результату необхідні консолідація всього суспільства та нове покоління політиків і реформаторів, здатних втілити зміни на краще.

В роботі секції «Особистість, соціум в історичному вимірі» (модератор — кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Т. В. Шевчук) цього року взяло участь багато студентів. Робота секції проходила надзвичайно плідно та цікаво.

Більшість студентських виступів було присвячено історичним фактам, які безпосередньо стосувалися долі родин самих студентів, а також життя людей, котрих вони безпосередньо знали. Це доповіді Х. Басенко (НТУ «ХПІ») — «Друга світова війна очима дитини (за спогадами Анни Басенко)», А. Кочура (НТУ «ХПІ») — «Життя мешканців села періоду «застою»», М. Дзівідзінської (ФІОТ) — «Метеор над Кадубом» — життя і творчість Володимира Михайловського», В. Ситняк (видавничо-поліграфічний інститут — ВПІ) —

«Вшанування пам'яті українських військових», С. Паньків (ВПП) — «Трагедія голокосту через призму долі Юрія Вайнберга» та інші роботи.

Дуже цікавою була робота студентки ФІОТ О. Романішиної «Колабораціонізм у роки Другої світової війни: Хмельницька область». Ольга провела велику дослідницьку роботу, працюючи в архівах Хмельницької області й підготувала ґрунтовне аналітичне дослідження.

Студент О. Бахтов з Одеської державної академії будівництва та архітектури підготував дослідження «М. Г. Крейн як представник української технічної інтелігенції (1907–1989)». Ця робота сподобалася присутнім, як і доповідь студентки ФІОТ І. Степанюк на тему «Українська діаспора в об'єктиві сучасності», в якій було проаналовано сучасні проблеми, пов'язані з міграцією українців.

Майже після кожного виступу учасники ставили доповідачеві багато запитань, тому що теми викликали неабиякий інтерес. Більшість доповідей супроводжувалася показом слайдів або навіть маленьких фільмів.

Секція «Культурне життя українського народу» (модератор — кандидати історичних наук, доцент кафедри історії А. А. Махінко) традиційно популярна серед студентів. На розгляд учасників було представлено 11 різнопланових за тематикою доповідей. Вони охоплювали різні історичні епохи й аспекти культурного розвитку українських земель.

Особливе зацікавлення викликали виступи, які розкривали культурний розвиток України в регіональному аспекті. Вони стосувалися розвитку середньої освіти у XIX — початку XX ст. на Чернігівщині (Є. Будаговська, ХТФ) та особливостей культурного життя й дозвілля мешканців м. Глухова в 1943–1950 рр. на базі публікацій у газеті «За перемогу» (І. Ткаченко, факультет менеджменту і маркетингу — ФММ).

Вже традиційними стають повідомлення про козацьку культуру, а особливу увагу студентів у ній привертають феномен характерництва та образ козака в звичаєвому праві.

Тези часто присвячують і видатним діячам української культури, а також розвитку окремих її галузей. Так, цього року студентка ММІ М. Чорнуха присвятила роботу М. К. Пимоненкові, а студент ММІ Р. Медолазов розглянув історію української кінематографії.

Окремо хотілося б відзначити теми, які викликали підвищену зацікавленість студентів. По-перше, це історія стародавніх татуювань (О. Яковлєва, теплоенергетичний факультет — ТЕФ): увагу присутніх привернули деталі стилістики зображень, їх призначення, а також порівняння з сучасністю. По-друге, нікого не залишила байдужим доповідь студентки ФММ М. Ніколасової про театр для незрячих. Слухачів здивувало, що в нашій державі подібний проект не реалізовувався, на відміну від європейських країн, де він стає звичним явищем.

У роботі секції «Актуальні проблеми історії науки і техніки» (модератор — кандидат історичних наук, доцент кафедри історії А. А. Кізлова) було задіяно 22 учасники. Загалом вони виявили інтерес до розвитку науки й техніки різних періодів: від середньовіччя (доповідь студентки ІПСА К. Скоморохи про ключові проблеми в становленні західноєвропейської алхімії) до сучасності (доповідь студента ІПСА В. Кореня про цифрове суспільство в історичному вимірі). Студенти також звернули увагу на розвиток різних галузей науки, в тому числі й гуманітарної. Наприклад, студент ВПІ Г. Вергуленко зосередився на порівнянні доказів, якими оперують автори псевдонаукових та наукових праць про аріїв.

Найбільше ж робіт було присвячено різним аспектам історії комп'ютеризації. Так, дуже жваву реакцію викликав виступ О. Лисенка (ФІОТ) на тему «Кібератаки як новий різновид війни». Присутні не лише ставили запитання, але й висували слушні пропозиції щодо подальшої розробки проблеми.

Деякі автори проаналізували технологічне тло міжнародних конфліктів: М. Осадчий (ФІОТ) — Першої світової війни, М. Саклаков (ТЕФ) — Карибської кризи 1962 р.; деякі — внесок у науково-технічний прогрес видатних діячів: Є. Кукуруза (ІПСА) і Д. Ксензов (факультет біомедичної інженерії — ФБМІ) — Н. Тесли, Л. Дзюняк (ІПСА) — І. Маска.

Цілком логічним завершенням секції стала доповідь Д. Кузьміної (ВПІ) «Проблема плагіату в наукових працях ХХІ ст.», адже в ній було охоплено прояви академічної недоброчесності на різних рівнях підготовки та діяльності науковців і в різних сферах науки.

Для більшості учасників цьогорічний виступ на пленарному або секційному засіданні був першим досвідом презентації результатів власного дослідження у форматі наукової конференції. Втім, завдяки науковим керівникам усі були заздалегідь обізнані в регламенті роботи та налаштовані обговорювати доповіді один одного.

Отже, цьогорічна ХХІІ студентська науково-практична конференція «Україна. Історія. Культура. Пам'ять» укотре засвідчила інтерес студентів технічних університетів до історичних проблем.